

NRKs distriktprogramråd

2019-2023

Nynorsk

Velkommen som rådsmedlem

Velkommen som medlem i eit av NRKs distriktsprogramråd.

Kringkastingslova fastset at det skal vere eit folkevalt råd for kvart distriktskontor. Rådet blir oppnemnt av fylkestinget for 4 år om gongen.

Distriktsprogramrådet skal uttale seg om hovudlinjene i programverksemda til distriktskontoret og om dei programsakene som blir lagde fram av NRK. Rådet skal vere eit bindeledd mellom NRK og publikum.

Som medlem i distriktsprogramrådet har du ei viktig rolle som talsperson for eigarane og brukarane til NRK. Synspunkta dine om programtilbodet til distriktskontoret og andre delar av verksemda er viktig for at NRK kan gi eit endå betre og meir relevant tilbod til folk i det enkelte distrikt.

Denne handboka inneholder ei skildring av verksemda i distriktsprogramrådet, ei oversikt over NRK-organisasjonen og ein presentasjon av viktige reglar og planar for verksemda til NRK.

- Ein viktig jobb for publikum og NRK!

Velkommen som nyvalt medlem i eit av dei 10 distriktsprogramråda for NRK. Distriktsprogramråda gjer ein svært viktig jobb for publikum og NRK. Råda er det formelle kontaktpunktet mellom alle dei som bruker distriktstilbodet til NRK og det enkelte distriktskontoret.

Distriktskontora med tilhøyrande lokalkontor er ein viktig del av verksemda til NRK. Nærvarer i heile landet er ein sentral del av det oppdraget Stortinget har gitt NRK gjennom NRK-plakaten. Det redaksjonelle innhaldet som blir produsert rundt omkring i landet er helt avgjørende for at NRK skal nå det strategiske målet vårt om å samle og engasjere alle som bur i Noreg.

Leiarar og medarbeidrarar i NRK har løpende kontakt med lyttarar, sjårarar og lesarar, men det er distriktsprogramråda som representerer ein strukturert dialog mellom oss og publikum.

NRK skal vere ei open verksemrd, og tilbakemeldingar og råd frå publikum er avgjørende for at vi skal utføre samfunnsoppdraget vårt best mogleg.

Skal rådet fungere godt er det viktig at både leiaren i rådet og rådsmedlemmene tar initiativ for å diskutere saker. Det er også viktig at rådet løpende følgjer med på distriktskontorets verksemrd.

Den øvste leiinga i Distriktsdivisjonen held seg oppdatert om rådsverksemda ved at vi har dialog med distriktsredaktør og regionredaktør om dette fleire gonger i året. I tillegg ønskjer både eg og kringkastingssjefen å møte rådet i løpet av funksjonsperioden.

Lukke til med ein viktig jobb for publikum og NRK!

Marius Lillelien
Direktør Distriktsdivisjonen

Mandatet i distriktsprogramrådet

Mandatet for distriktsprogramråda kjem fram i kringkastingslova:

§ 7-3. Distriktsprogramrådene
Distriktsprogramrådene skal uttale seg om hovedlinjene i programvirksomheten ved distriktskontorene og i de programsaker som kringkastingssjefen eller lederen for distriktskontoret forelegger eller som rådet finner grunn til å ta opp.

Kringkastingssjefen og lederen for distriktskontoret kan innhente rådets uttalelse i administrative og økonomiske saker. Det skal være et distriktsprogramråd for hvert distriktskontor.

Distriktsprogramrådet skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av fylkestinget for fire år. Et medlem kan bare gjenoppnevnes for én periode. Kongen gir regler om oppnevnelse og sammensetning av distriktsprogramråd der et distriktskontor dekker flere fylker.

Kongen kan gi nærmere regler om distriktsprogramrådenes oppgaver og arbeidsmåte.

*... skal uttale seg om
hovedlinjene i
programvirksomheter*

Det betyr at rådet skal uttale seg om følgjande typer saker:

- Programverksemda – altså det distriktskontoret publiserer i radio, fjernsyn, på nett og mobil.
- Administrative og økonomiske spørsmål viss distriktsredaktør eller kringkastingssjef ønsker det.

NRK har frå 2020 10 distriktskontor. Derfor er det 10 distriktsprogramråd.

For å utdjupe og presisere avgjerdene i kringkastingslova er det laga eigne retningslinjer for distriktsprogramråda:

Retningslinjer for oppnevning av distriktsprogramråd

Vedtatt av NRK 25. juni 2008

- 1) Oppgåvene i distriktsprogramråda er fastsett i Lov om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester § 7-3.
- 2) Dekker distriktsprogramrådet to fylke, skal det fylket som har størst folketal oppnemne tre medlemmer. Dekker distriktsprogramrådet fleire fylke, skal kvart fylke ha eitt medlem, andre medlemmer blir oppnemnd slik at fylket med størst folketal oppnemner første gjenstående medlem, fylka med nest størst folketal andre gjenståande medlem osb.

Oppnemner eit fylkesting alle medlemmene til distriktsprogramrådet, oppnemner det òg leiaren. Dekker distriktsprogramrådet meir enn eitt fylke, vel rådet sjølv leiaren.

3) Leiaren innkallar rådet til møte minst to gonger i året. Innkalling med sakliste og dokument blir sendt til medlemene seinast to veker før møtet.

4) Rådet kan ta opp saker utanfor sakslista dersom det er fleirtal for det blant rådsmedlemene.

5) Rådet er vedtaksført når minst tre medlemmar er til stades. Leiaren for distriktskontoret deltar i drøftingane i rådet.

6) Det blir ført referat frå møta. Alle saksdokument blir referatet vedlagt. Kopi av referata blir sendt medlemmene i rådet og varamedlemmer, distriktsredaktøren, kringkastingssjefen og direktøren for distriktskontora.

Fire år med viktige og spennande tema

Distriktsprogramrådet er valt for fire år. Valperioden følger valperioden til fylkestinget.

Ifølge retningslinjene skal rådet ha minst to møter kvart år. For å vere relevant og aktuelt bør rådet vurdere å ha tre eller fire møter i året.

Rådet skal behandle ulike typar programspørsmål. Det kan gjerast på ulike måtar. Her er nokre døme:

- Viktige programsatsingar eller programendringar som distriktskontoret gjennomfører.
- Førespurnader (ros eller klager) som kjem frå publikum.
- Tematiske diskusjonar (f. eks nyhetstilbodet, det regionale tilbodet på internett/mobil, morgonsendinga i NRK P1 eller distriktsfjernsynet i NRK1).
- Evaluering av enkeltprogram (som blir avspilt på møta og så evaluert).
- Gjennomgang av klagesaker som har vore behandla i Pressens Faglige Utvalg (PFU).

Nedanfor er eit forslag til ulike tema som kan behandlast i løpet av valperioden. Det er opp til det enkelte rådet kva for tema rådet ønsker å prioritere:

Våren 2020

1. Konstituering av rådet.
2. Orientering om rådsverksemda og arbeidsform. Presentasjon av distriktskontoret.
3. Møte med den regionale eller øvste leiinga i NRK.
4. Programevaluering: ny sendetid og -lengde for distriktsendingene på tv.

Hausten 2020

1. Tema: Medieetikk.
2. Programevaluering: Distriktskontorets tilbod på internett/mobil.
3. Programevaluering: Ettermiddagssendingane i NRK P1.

Våren 2021

1. Tema: NRKs regionale dekning av Stortingsvalet 2021.
2. Programevaluering: Distriktsfjernsynet i NRK1.
3. Programevaluering: Morgensendingane i NRK P1.

Hausten 2021

1. Tema: NRKs samfunnsoppdrag.
2. Programevaluering: Rådet diskuterer enkelsaker, sendingar eller programverksmeda generelt.
3. Presentasjon av status for programproduksjon- og satsingar i regionen for nasjonalt publikum.

Våren 2022

1. Tema: Kontorets dialog med publikum og publikums dialog med kontoret.
2. Programevaluering: Distriktskontorets nyheitstilbod i NRK P1.
3. Programevaluering: Rådet diskuterer enkelsaker, sendingar eller programverksmeda generelt.

Hausten 2022

1. Tema: Distriktskontorets bidrag til mediemangfold .
2. Programevaluering. Rådetdiskuterer enkelsaker, sendingar eller programverksmeda generelt.

Våren 2023

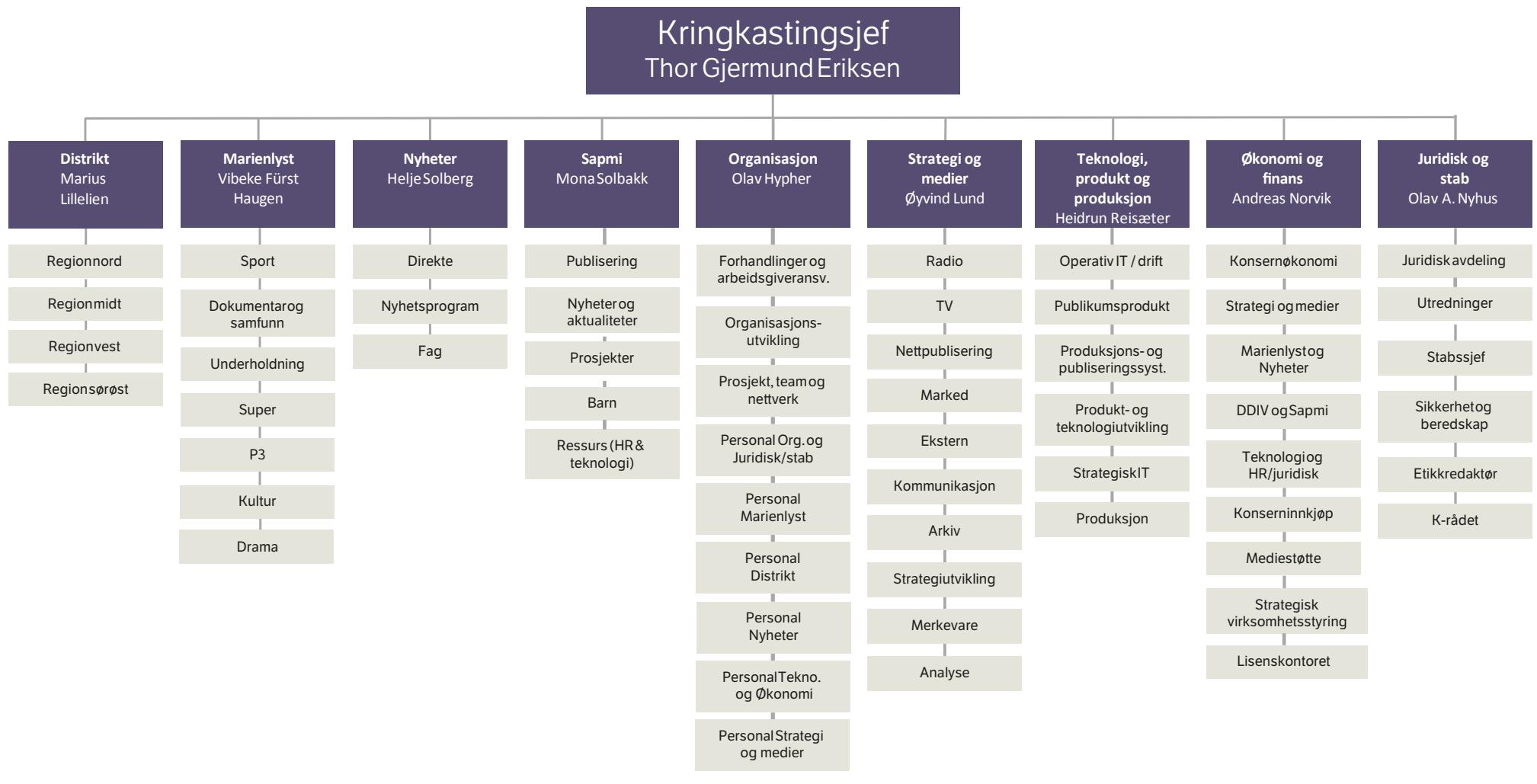
1. Tema: NRKs regionale dekning av kommunestyre- og fylkestingsvalet - innspel til dekninga hausten 2023.
2. Programevaluering. Rådet diskuterer enkelsaker, sendingar eller programverksmeda generelt.
3. Status for programproduksjon og -satsinger i regionen for nasjonalt publikum.

Hausten 2023

1. Tema: Erfaringane i distriktsprogramrådet og råd til NRK. (Nokon frå NRKs leiing regionalt eller sentralt deltar på dette møtet.)
2. Programevaluering med vekt på distriktskontorets dekning av lokalvalet.

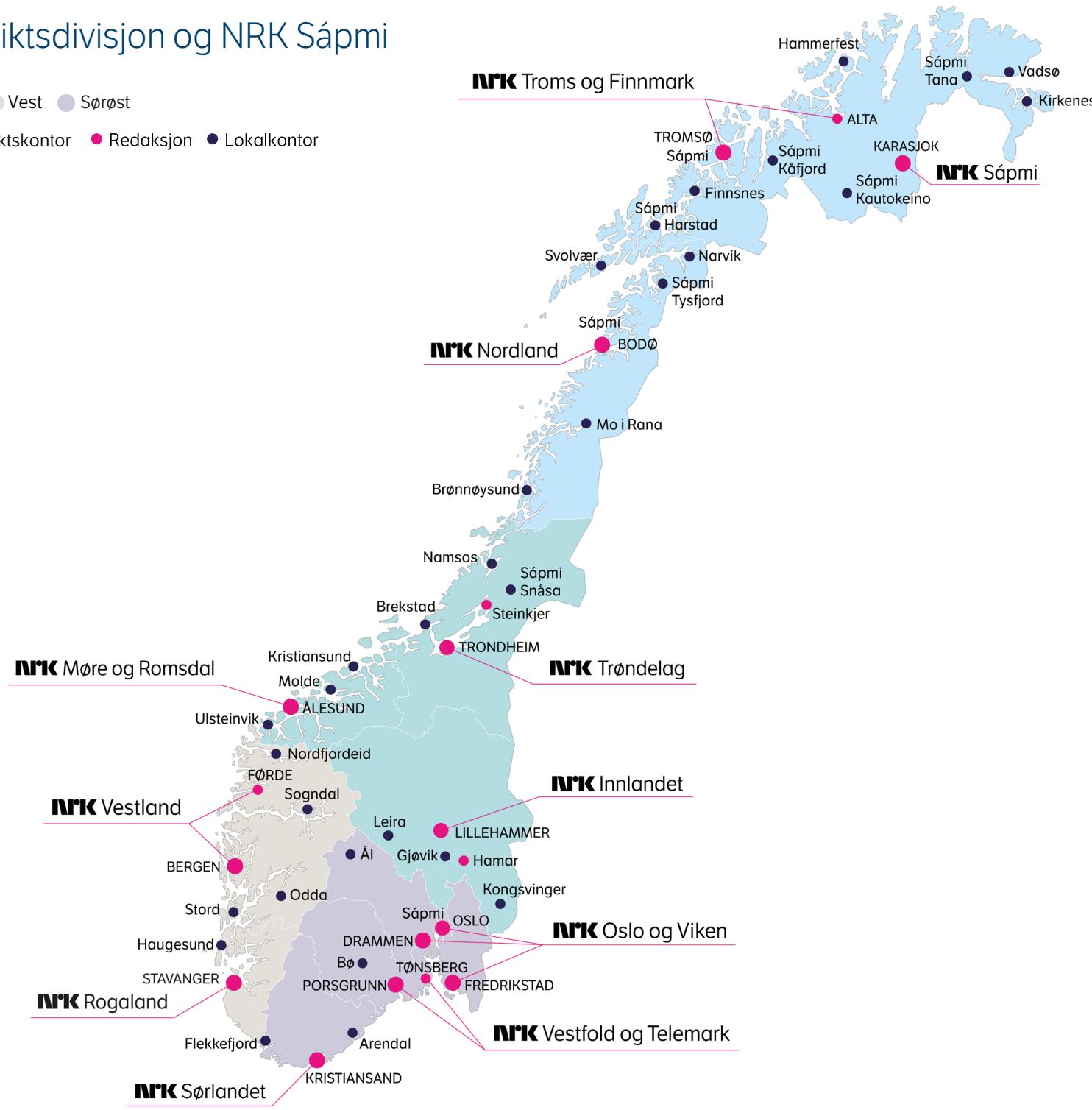
Slik er NRK organisert

NRKs distriktsdivisjon og NRK Sápmi

Nord Midt Vest Sørøst

Sendested/distriktskontor Redaksjon Lokalkontor

Dette produserer distriktskontora

Distriktsprogramrådet skal uttale seg om hovudlinjene i programverksemda ved distriktskontoret. Som rådsmedlem bør du derfor følgje med på kva distriktskontoret produserer og publiserer.

Her er ei oversikt over noko av det distriktskontoret tilbyr deg:

Det regionale tilbodet

I løpet av en kvardag tilbyr distriktskontoret deg følgjande:

KI 06 – 23: Nyheter, aktualitetar og anna redaksjonelt innhald på nett, mobil og sosiale medium.

KI 06 – 09: NRK P1: Morgonsending.

KI 14 – 17: NRK P1: Ettermiddagssending.

KI 19 – 19.45: NRK1: Dagsrevyen, med nyhetsinnslag og aktualiteter produsert av distriktskontorene.

KI 19.45 – 20: NRK1: Distriktsfjernsyn.

KI 20.40-21: NRK1: Norge i dag.

KI 22.55 – 23: NRK1: Distriktsfjernsyn.

Riksproduksjon

Distriktskontora leverer innhald til dei nasjonale tilboda fra NRK på radio, nett, tv og mobile plattformer. Divisjonen har eit spesielt ansvar for livssyn, vitskap, natur og historier frå norsk kvardagsliv. Avdelingane leverer fordjupande journalistikk og dokumentarar, og innhald for barn. Divisjonen lagar òg dei fleste av dei riksdekkande programma i NRK P1 og P1+.

Dei største miljøa for riksproduksjon i divisjonen, finn vi i Tromsø, Trondheim, Bergen og Oslo. Nokre få av mange

døme på fjernsynsproduksjonar, er «113»-serien og barneprogram produsert i Tromsø, vitskapsprogramma «Newton» for barn og unge og underholdningsprogrammet «Tidsbonanza» i Trondheim. «Symesterskapet» og freddagsmagasinet «Norge Rundt» er produsert i Bergen, og serien «Bosetterne» er laget ved NRKs distriktskontor i Oslo og Viken. Døme på radio frå distriktskontora, er «Opptur», «Plassen», «Landsmøte», «Dagens» og «P.I.L.S».

Nyheitsoppdraget

Nyheitsoppdraget betyr at distriktskontora dekker, følgjer og belyser de viktigaste lokale og regionale nyhetene. I dette ligg hendingar som er viktige for regionen. Alt som blir publisert regionalt skal i utgangspunktet ha potensial til å kunne bli løfta til eit nasjonalt publikum i NRKs riksdekkande nyhets- og aktualitetstilbod på alle plattformer. Distriktskontora har eit spesielt ansvar for å dekke nyhetsområde som ikkje blir overvaka av andre mediehus.

Samarbeid med andre

Fleirtalet av distriktskontora har eit breitt spekter av redaksjonelt samarbeid med regionale og lokale mediehus og andre eksterne aktørar.

Det finst meir enn 150 mediebedrifter i Noreg. NRK er den desidert største og den einaste med føreseieleg økonomi.

NRK kan i eit samarbeid med lokale mediehus løfte fram hendingar som kan nå fram til eit større publikum.

NRK-plakaten

NRK-plakaten vart innført i 2007 og er seinare revidert. Seinast av generalformaslingen til NRK, Kulturdepartementet, i juni 2014.

Plakaten eller måldokumentet definerer krava og forventningane til staten, og set dermed rammene for verksemda NRK driv.

I vedtekten til NRK er NRK-plakaten å finne som del 2 - II:

NRK-plakaten

II NRKs allmennkringkastingsoppdrag

§ 12 NRK skal understøtte og styrke demokratiet :

a. NRKs samla allmennkringkastingstilbud skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.

b. NRK skal bidra til å fremme den offentlege samtalens og medverke til at heile befolkninga får tilstrekkeleg informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser. NRK skal ha en brei og balansert dekning av politiske val. Alle parti og listar over en viss storleik blir omtalt normalt i den redaksjonelle valdekninga.

c. NRK har som oppgåve å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkelt-menneske og grupper mot overgrep eller forsømmelser frå offentlege styresmakter og institusjoner, private føretak eller andre.

d. NRK skal være redaksjonelt uavhengig. NRK skal verne om sin integritet og sin trådde verdighet for å kunne opptre

fritt og uavhengig i forhold til personar eller grupper som av politiske, ideologiske, økonomiske eller andre grunnar vil øve innverknad på det redaksjonelle innhaldet. Verksemda skal pregast av høg etisk standard og over tid være balansert. Saklighet, analytisk tilnærming og nøytralitet skal etterstrebes, jf. bl.a. prinssippa i Redaktørplakaten, Vær Var-som-plakaten og Tekstreklaimeplakaten.

§ 13 NRK skal være allment tilgjengeleg:

a. NRKs tre hovudkanaler for hhv. radio og fjernsyn skal være tilgjengele for hele befolkninga. NRK skal söke ein breiast mogleg distribusjon av sitt øvrige programtilbod.

b. Det skal som utgangspunkt ikkje bli kravd betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovudkanalar for hhv. radio og fjernsyn skal vere gratis tilgjengelege for alle lisensbetalere på minst éi distribusjonsplattform.

c. Ved utforminga av NRKs tilbod må det tas hensyn til funksjonshemma, m.a. skal NRK ta sikte på at alle fjernsynsprogrammer blir teksta.

d. NRK skal være til stades på, og utvikle nye tenester på alle viktige medieplattformer for å nå breiast moglig ut med sitt samlede programtilbod.

e. NRK bør så langt som mogleg benytte åpne standardar, så framt ikkje økonomske eller kvalitative omnsyn taler mot dette.

§ 14 NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur:

a. NRK skal reflektere det geografiske mangfaldet i Noreg og ha eit godt lokalt tilbod og lokalt nærvær.

b. NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. Ein stor del av tilboden skal ha norsk forankring og spegle norske verkeligheter. NRK skal ha program for nasjonale og språklege minoriteter. NRK skal ha daglege sendingar for den samiske befolkninga.

c. NRK skal formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfaldet i det norske samfunnet. NRK skal skape arenaer for debatt og informasjon om Noreg som et fleirkulturelt samfunn.

d. NRKs tilbod skal i hovudsak bestå av norskspråklig innhald. Begge dei offisielle målformene skal nyttast. Minst 25 pst. av innhaldet skal være på nynorsk.

e. NRK pliktar å sende innhald som enten er produsert i, eller som tar det innhaldsmessige utgangspunkt i, distrikta. NRK skal ha distriktsendingar alle kvar dager.

f. NRK skal formidle norsk kultur og ein brei variasjon av norske kunstuttrykk frå mange ulike kunstnarar, uavhengige miljø og offentlege kulturinstitusjonar.

g. NRK skal formidle og produsere norsk musikk og drama. NRK skal formidle norsk film og stimulere det norske filmmiljøet. Minst 35 pst. av musikken som spelast skal være norsk, med vekt på norskspråklig og/eller norskkomponert musikk. NRK skal halde eit fast orkester som dekker eit bredt repertoar frå underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

h. NRK skal formidle kulturarven i Noreg. Arkiva til NRK er ein del av denne. NRK skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre desse arkiva for befolkninga. Arkivtilboden skal i hovudsak vere gratis tilgjengeleg.

i. NRK skal gjenspegle Norges religiøse arv og mangfold av livssyn og religion i det norske samfunnet.

j. NRK skal ha sportssendingar som dekker både breidda i norsk idrettsliv, herunder idrettsutøvinga til funksjonshemma, og store idrettshendingar.

§ 15 NRK skal etterstrebe høg kvalitet, mangfold og nyskapning:

a. NRK skal tilby tenester som kan vere kjelde til innsikt, refleksjon, oppleving og kunnskap gjennom programmer av høg kvalitet.

b. NRK skal være nyskapande og bidra til kvalitetsutvikling.

c. NRK skal kunne formidle same type tilbod som også tilbys av kommersielle aktørar, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbod eit element av auka samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilboden.

d. NRKs tilbod skal ha tematisk og sjangermessig breidde.

e. NRK skal tilby nyheter, aktualitar og kulturstoff for både smale og breie grupper, herunder eigne kulturprogram. Tilboden skal gjenspegle det mangfaldet som finst i befolkninga. Blant anna skal NRKs samla tilbod appellere til alle aldersgrupper.

f. NRK skal bidra til auka kunnskap om internasjonale forhold.

g. NRK skal formidle innhald fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

h. NRK skal bidra til utdanning og læring, herunder tilby innhald tilrettelagt for skuleverket.

i. NRK skal fremme barns rett til yttringsfridom og informasjon, og skjerme barn mot skadelege former for innhald. NRK skal ha daglege norskepråklige program for barn under 12 år, jevnlig norskepråklige programmer for unge, og jevnlig program for barn og unge på samisk.

§ 16 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikkje-kommersielt:

a. NRKs redaksjonelle avgjørder skal ikke være styrt av kommersielle omsyn.

b. NRKs allmennkringkastingstilbud på radio, fjernsyn og tekstu-tv skal være reklamefritt og skal ikkje innehalde spesielle salgsfremmende tilvisningar til konsernets kommersielle tjenester og produkt.

c. NRK kan ha reklame på Internett, med unntak for nettsider som har barn som målgruppe. NRK skal ønske eit tydelegast mogleg skilje mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tenester tilbode på Internett

Nedlastingstjenester som blir tilbodne innanfor allmennkringkastingstilbudet skal ikkje innehalde reklameinnslag. Det bør utvisast særlig varsemd med å tilby innhald som utset publikum for kommersielt press. Dette gjeld særlig for program retta mot barn og unge.

d. Lisensmiddel og andre offentlege inntekter skal ikkje subsidiere kommersielle aktivitetar. Det skal være eit klart regnskapsmessig og driftsmessig skilje mel-

iom NRKs kommersielle aktivitetar og allmennkringkastingsvirksomheten.

e. NRKs allmennkringkastingstilbud, både i tradisjonell programvirksem og i form av nye medietjenester, skal hovudsakelig finansieres ved kringkastingsavgift.

f. NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tenester som genererer overskot som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal vere forenlig med dei krava til kvalitet og integritet som gjeld for NRK.

§ 17 NRK skal ha eit attraktivt innhaldstilbud på Internett, mobil-tv mv.

a. NRKs tenester på Internett skal samla i levande bilder, lyd og tekst i det minste innehalde et løpende oppdatert tilbod av:

- Nasjonale og internasjonale nyheter
- Eit eige regionalt nyheits- og innhaldstilbud
- Eigenutvikla innhald for barn og unge
- Fakta- og bakgrunnsinformasjon for nyheter, debatt og aktuelle samfunnsspørsmål
- Kunst og kultur
- Sport og underhaldning
- Tenester og spel som stimulerer til interaktiv deltagning

b. NRK skal gjere flest mogleg av sine radio- og fjernsynsprogrammer tilgjengeleg på Internett, både ved samtidig distribusjon og som arkivtjeneste for nedlasting og/eller individuell avspeling. NRK skal herunder minimum gjere tilgjengeleg heile sin egenproduserte sendeflate fra dei siste sju dagar som arkiv-

teneste, føreset att dette ikkje inneber uforholdsmessig høge kostnader. NRK skal etterstrebe at også mest mogleg av den andre sendeflaten frå siste sju dagar blir gjorde tilgjengeleg som arkivtjeneste.

c. NRKs programtilbod på Internett skal som hovedregel vere gratis. Bruksavhengige kostnader som blir knytte til programtilbodet skal likevel kunne krevjast dektet ved brukarbetaling.

d. Avgjerdene i førre ledd skal ikkje vere til hinder for at NRK tilbyr program som kommersielle utgivingar. Slike utgivingar er ikkje å sjå på som del av allmennkringkastingstilbudet og skal ikkje ha eit omfang som undergrev hovudprinsippet om at NRKs programtilbod på Internett skal vere gratis.

e. NRK skal stimulere til kunnskap, forståing og bruk av andre medieplattformer blant brukarar i alle aldrar.

(NRK-plakaten er i sin heilskap innarbeidd i NRKs vedtekter kap. II.

Vedtekter for Norsk rikskringkasting AS vart fastsett i konstituerande generalforsamling 30. april 1996, sist endra i generalforsamling 10. juni 2014.)

”

NRK skal reflektere det geografiske mangfaldet i Noreg og ha eit godt lokalt tilbod og lokalt nærvær

NRKs redaksjonelle etikkregler

Dette er etiske normer for pressa (trykt presse, radio, fjernsyn og nettpublikasjoner). Dei er vedtatt av Norsk Presseforbund (NP) første gong i 1936, seinare revisert i 1956, 1966, 1975, 1987, 1989, 1990, 1994, 2001, 2005, 2007, 2013 og 2015 (gjeldande frå 12.6.2015).

Kommentarar som gjeld spesielt for NRK er oppført i underpunkt med kursiv tekst.

NRKs kommentar

NRKs redaksjonelle verksemde følger medias fellast etiske regelverk. På nokon område har NRK eigne presiseringer i forhold til det som finst i det felles etiske regelverket. Dei avgreningane som NRK har sett overfor medarbeidarane sine i etikkhåndboka er grunngitt i Vêr var-som-plakaten. Det betyr at du som redaksjonell medarbeidar i NRK skal følgje Vêr-varsom-plakaten med NRKs interne kommentarar.

Den enkelte redaktør og medarbeidar har ansvar for å kjenne pressas etiske normer og plikter å legge desse til grunn for verksemda si. Presseetikken gjeld heile den journalistiske prosessen, frå innsamling til presentasjon av det journalistiske materialet.

NRKs kommentar

• Dei etiske reglane gjeld òg for redaksjonelle oppdragstakrar og mellombels tilsette i det tidsrommet dei er tilknytta NRK. Dette skal nedfellast i avtalen NRK inngår med oppdragstakrar og mellombels tilsette. Oppdragstakrar og mellombels tilsette har opplysningsplikt overfor NRK om andre oppdrag og bindinger.

overfor NRK om andre oppdrag og bindinger.

- *NRKs redaksjoner skal vise varsemd ved publisering av redaksjonelt innhald som er produsert av andre. Redaksjonane har eit sjølvstendig ansvar for å sjå til at dei presseetiske reglane er overhaldne.*
- *Når ein redaksjon får ein klag om brot på dei etiske reglane, skal det alltid bli vurdert om det er grunnlag for å inngå ei minneleg ordning med klageren.*

1 SAMFUNNSROLLA TIL PRESSA

1.1 Ytringsfridom, informasjonsfridom og trykkesfrihet er grunnelementer i eit demokrati. Ein fri, uavhengig presse er blant dei viktigaste institusjonene i demokratiske samfunn.

1.2 Pressa tar vare på viktige oppgåver som informasjon, debatt og samfunnsskritikk. Pressen har et spesielt ansvar for at ulike syn kjem til uttrykk.

1.3 Pressa skal verne om ytringsfridommen, trykkesfriheten og offentlighetsprinsippet. Han kan ikkje gi etter for press frå nokon som vil hindre open debatt, fri informasjonsformidling og fri tilgang til kjeldene. Avtalar om eksklusiv formidling av arrangement skal ikkje vere til hinder for fri nyhetsformidling.

1.4 Det er retten til pressa å informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Det er pressas plikt å setje eit kritisk soklys på korleis mediene sjølv fyller samfunnsrolla si.

1.5 Det er er oppgåva til pressa å verne enkeltmenneske og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlege styresmakter og institusjonar, private føretak eller andre.

2 INTEGRITET OG TRUVERD

2.1 Den ansvarlege redaktør har det personlege og fulle ansvar for mediets innhald og avgjør med endeleg verknad spørsmål om redaksjonelt innhald, finansiering, presentasjon og publisering. Redaktøren skal oppdre fritt og uavhengig overfor personar eller grupper som av ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innverknad på det redaksjonelle innhaldet. Redaktøren skal verne om redaksjonens produksjon av fri og uavhengig journalistikk.

2.2 Redaktøren og den enkelte redaksjonelle medarbeidar skal verne om sin sjølvstende, integritet og truverd. Unngå dobbeltroller, verv, oppdrag eller bindinger som kan skape interessekonfliktar eller føre til spekulasjoner om inhabilitet.

NRKs kommentar

2.2.A NRKs redaksjonelle medarbeidarar har informasjonsplikt overfor NRK om oppdrag, verv, økonomiske og andre bindinger som kan påvirke eller svekke tilliten til hennes/ hans uavhengighet eller troværdighet. Kvar enkelt medarbeidar forvaltar NRKs omdømmekapital. Redaksjonelle leiarar kan innskrenke medarbeidarars arbeidsområde viss verv, oppdrag og interesser påverkar sjølvstendet til medarbeidarane og truverd.

2.2.B NRKs redaksjonelle medarbeidarar får ikkje permisjon for å arbeide i stillingar som av integritetsomsyn gjør det vanskeleg å komme tilbake til redaksjonelt arbeid i NRK (f. eks. informasjons- og kommuniki-

kasjonsstillingar).

2.2.C NRKs redaksjonelle medarbeidarar kan ikkje drive medietrening, medverke i reklame eller salgsfremmende aktivitetar for andre.

2.2.D NRKs redaksjonelle medarbeidarar skal ikkje medvirke i oppdrag for NRK Aktivum som påvirkar sjølvstendet deira eller integritet.

2.2.E NRKs redaksjonelle medarbeidarar kan vere debattleiarar, konferansierar, halde foredrag eller liknande viss det blir godkjent av nærmeste redaksjonelle leiar. Slike oppdrag skal som regel være ubetalte, men faktiske utgifter og symbolsk honorar kan godkjennast. Betaling for slike oppdrag skaper bindingar som kan være problematiske, og skal derfor alltid godkjennes av redaktør. Det er utarbeidet en eiga rettleiing for redaksjonelle leiarar vurderinger i slike saker.

2.2.F NRK-medarbeidere skal som regel aldri motta eksterne gåver. Viss ein medarbeidar mottar slike gåver, kan dei berre ha symbolsk verdi. Næraste redaksjonelle leiar skal alltid orientera om slike gåver.

2.2.G Medarbeidere som blir invitert til å delta i sosiale arrangementer på grunn av vedkommendes tilsetting i NRK, skal alltid diskutere dette med nærmeste leiar. Deltaking bør ha ei redaksjonell grunngiving.

2.2.H redaksjonelle medarbeidarar kan få eksterne stipend/støtte for studiereiser, men redaksjonelle reiser skal betalast av NRK.

2.2.I NRKs redaksjonelle medarbeidarar skal i privat sammenheng alltid utvise stor varsemd når det gjeld ytringar som kan setje medarbeidarens faglige inte-

gritet i fare. Varsemndreglene i Vêr var-som-plakaten og i NRKs tilsettingsvilkår gjeld òg ved privat bruk av sosiale medium. Redaksjonelle leiatar kan innskrenke arbeidsområdet til medarbeidrar viss aktivitet på sosiale medium påverkar sjølvstendet til medarbeidara-ne og truverd.

2.3 Vis openheit om bakanforliggende forhold som kan være relevante for publikums oppfatninga til publikum av det journalistisk innhaldet.

2.4. Redaksjonelle medarbeidrar må ikkje utnytte stillinga si til å oppnå private fordeler, herunder få pengar, varer eller tenester, som kan oppfattast å vere kompensasjon frå utenforståande for redaksjonelle ytingar.

2.5. Ein redaksjonell medarbeidar kan ikkje blir pålagt å gjere noko som strid mot eiga overtyding.

2.6. Svekk aldri det klare skiljet mellom journalistikk og reklame. Det skal vere openbert for publikum kva som er kommersielt innhald. Skiljet skal vere tydeleg òg ved lenking el- ler andre koplingar. Avvis kommersielt innhald som kan forvekslast med det enkelte medium journalistiske presentasjoner.

NRKs kommentar

2.6.A NRKs rolle som arrangør eller med-arrangør skal ikke setje avgrensingar for NRKs kritiske journalistikk. NRKs redak-sjoner er alltid uavhengige av NRKs andre forpliktingar.

2.7 Journalistisk omtale av produkter, tenester, merkenamn og kommersielle interesser, også mediets eigne, skal vere journalistisk motivert og ikkje fremstå som reklame. Oppretthold eit klart skilje

mellan markedsaktiviteter og redak-sjonelt arbeid. Gi aldri tilsagn om journa-listiske motytelser for reklame. Unngå ukritisk videreforsing av PR-stoff.

2.8 Skjult reklame er uforenlig med god presseskikk. Kommercielle interesser skal ikkje ha innflytelse på journalistisk verksemd, innhald eller presentasjon. Viss redaksjonelt stoff er sponsa, eller eit program har produktpllasseringar, skal dette vere openberra for publikum. Sponsing skal alltid vere tydeleg merka. Sponsing eller produktpllassering i nyheits- og aktualitetsjournalistikk eller journalistikk retta mot barn, er uforenlig med god presseskikk. Direkte utgifter til journalistisk verksemd skal som hovud-regel blir betalt av redaksjonen sjølv. Ved unntak skal publikum gjerast tydeleg oppmerksam på kva som er finansiert av utenforståande interesser.

2.9 Redaksjonelle medarbeidrar må ikkje få pålegg om oppdrag frå andre enn den redaksjonelle leiinga.

3 JOURNALISTISK ÅTFERD OG FOR-HOLDET TIL KJELDEN

3.1 Kilden for informasjon skal som hovudregel blir identifisert, med mindre det kjem i konflikt med kjeldevernet eller omsynet til tredjeperson.

NRKs kommentar

3.1.A Det er berre redaktør som kan god-kjenne at anonyme kjelder blir brukte ved publisering.

3.2 Vêr kritisk i val av kjelder, og kontrollar at opplysningar som blir gitte er kor-rekte. Det er god presseskikk å ønske breidde og relevans i val av kjelder. Vêr spesielt aktsam ved behandling av infor-masjon frå anonyme kjelder, informasjon

frå kjelder som tilbyr eksklusivitet, og informasjon som er gitt frå kjelder mot betaling.

NRKs kommentar

3.2.A Sørg for at alle vesentlige relevante fakta er med i saka, at det finst fleire kjelder og at bodskapen ikkje blir spissa meir enn det er dekning fôr i det fulle fak-tagrunnlaget. Vêr spesielt på vakt når kjelder har eigne motiv eller interesser i saka.

3.3 Det er god presseskikk å gjere pre-missane klare i intervjuasjoner og elles overfor kjelder og kontaktar. Avtale om eventuell sitatsjekk bør inngåast i forkant av intervjuet, og det bør gjerast klart kva avtalen omfattar og kva tidsfri-star som gjeld. Redaksjonen sjølv avgjer kva som endeleg blir publisert.

NRKs kommentar

3.3.A Det bør vurderast om intervjuobjek-tet skal gjerast oppmerksam på at inter-vju/utsegner sannsynlegvis blir publiserte på fleire plattformer og i ulike redaksjo-nelle samanhengar, og dermed blir sôk-bart og tilgjengeleg for publikum over lang tid.

3.4 Vern om kjeldene til pressa. Kjelde-vernet er eit grunnleggande prinsipp i eit fritt samfunn og er ein føresetnad for at pressa skal kunne fylle samfunnsoppgåva si og sikre tilgangen på vesentleg informasjon.

3.5 Gi ikkje opp namn på kjelde for opplysningar som er gitt i fortrolighet, viss dette ikkje er uttrykkeleg avtalt med vedkommande.

3.6 Av omsyn til kjeldene og pressas sjølvstende skal upublisert materiale

som hovudregel ikkje blir utlevert til utenforståande.

NRKs kommentar

3.6.A Utlevering av upublisert materiale skal alltid godkjennast av redaktør. Rege-len om varsemd ved utlevering av upubli-sert materiale gjeld særleg ved utlevering til offentleg styresmakt.

3.7 Pressa har plikt til å attgi mei-ningsinnhaldet i det som blir brukt av intervjuobjektets utsegner. Direkte sitat skal blir attgitt presist.

3.8 Endring av avgitte utsegner bør av-grensast til korrigering av faktiske feil. Ingen utan redaksjonell styresmakt kan gripe inn i redigering og presentasjon av redaksjonelt materiale.

NRKs kommentar

3.8.A Eit intervjuobjekt har ikkje rett til å trekke avgitte utsegner, men NRK skal på vanleg redaksjonelt vis vurdere om viktige endringar i meiningerne til intervjuobjekt bør blir tatt med i det som blir publisert.

3.9 Oppre hensynsfullt i den journalistiske arbeidsprosessen. Vis særleg omsyn overfor personar som ikkje kan ventast å vere klar over verknaden av utsegnene sine. Misbruk ikkje andres kjensler, uvitenhet eller sviktande dommekraft. Hugs at menneske i sjokk eller sorg er meir sårbare enn andre.

3.10 Skjulte kamera/mikrofon eller falsk identitet skal berre brukast i unntakstil-felle. Føresetnaden må vere at dette er einaste moglegheit til å avdekke forhold av vesentleg samfunnsmessig tyding.

NRKs kommentar

3.10.A Skjult kamera/mikrofon skal alltid

godkjennes av redaktør.

3.11 Pressa skal som hovudregel ikkje betale kjelder og intervjuobjekt for informasjon. Vis moderasjon ved honorering for nyheitstips. Det er uforenlig med god presseskikk å ha betalingsordningar som er eigna til å freiste menneske til überettiget å trå innanfor andres privatsfære eller gi frå seg personensensitiv informasjon.

NRKs kommentar

3.11.A Kilder og intervjuobjekter kan få utgiftsrefusjon. Honoring ut over dette skal alltid godkjennast av redaktør.

4 PUBLISERINGSREGLER

4.1 Legg vekt på saklighet og omtanke i innhald og presentasjon.

4.2 Gjer klart kva som er faktiske opplysningar og kva som er kommentarar.

4.3 Vis respekt for menneskers egenart og identitet, privatliv, etnisitet, nasjonalitet og livssyn. Vêr varsam ved bruk av omgrep som kan verke stigmatiserande. Framhev ikkje personlege og private forhold når dette er saka uvedkomande.

4.4 Sørg for at overskrifter, tilvisningar, ingressar og inn- og utannonseringer ikkje går lenger enn det er dekning fôr i stoffet. Det er god presseskikk å gi opp kjelda når opplysningane er henta frå andre medium.

NRKs kommentar

4.4.A NRK skal være lojal med å kreditere andre medium. Det er viktig å vise publikum hvor opplysningsane i ei sak kjem fra. På internett er dyplenking ofte ein god måte å kreditere andre mediums journalistiske arbeid.

4.5 Unngå forhåndsdømming i kriminal- og rettsreportasje. Gjer det klart at skuld-spørsmålet for ein mistenkt, meldt, sikta eller tiltalt først er avgjort ved rettskraftig dom. Det er god presseskikk å omtale ei rettskraftig avgjerd i saker som har vore omtalt tidligare.

4.6 Ta omsyn til korleis omtale av ulykker og kriminalsaker kan verke på offer og pårørande. Identifiser ikkje omkomne eller sakna personar utan at dei nærmaste pårørande er underretta. Vis omsyn overfor menneske i sorg eller ubalanse.

NRKs kommentar

4.6.A Husk at også bilde av t.d. stader, bygningar og køyretøy kan bidra til identifisering.

4.7 Vêr varsam med bruk av namn og bilde og andre klare identifikasjonsteikn på personar som blir omtalte i samband med klanderverdige eller straffbar forhold. Vis særleg varsemd ved omtale av saker på tidleg stadium av etterforsking, i saker som gjeld unge lovovertridere, og der identifiserande omtale kan føre til urimeleg belastning for tredjeperson. Identifisering må grunngivast i eit berettiga informasjonsbehov. Det kan eksempelvis vere berettiga å identifisere ved overhengande fare for overgrep mot forsvarsløse personar, ved alvorlege og fleire kriminelle handlingar, når omtaltes identitet eller samfunnsrolle har klar relevans for dei forholda som blir omtalte, eller der identifisering hindrar at uskulde blîr utsett for überettiga mistanke.

NRKs kommentar

4.7.A Bruk av bilde og/eller namn skal i slike tilfelle alltid bli godkjente av redaktør. Når redaktør ikkje har tatt noka av-

gjerd lèt vere NRK å identifisere.

4.8 Når barn blir omtalte, er det god presseskikk å ta omsyn til kva konsekvensar medieomtala kan få for barnet. Dette gjeld òg når føresette har gitt sitt samtykke til eksponering. Identiteten til barn skal som hovudregel ikkje blir røpt i familietylstar, barnevernssaker eller retts-saker.

4.9 Vêr varsam ved omtale av sjølvmord og sjølvmordsforsøk. Unngå omtale som ikkje er nødvendig for å oppfylle allmenne informasjonsbehov. Unngå skildring av metode eller andre forhold som kan bidra til å utløyse fleire sjølvmordshendingar.

4.10 Vêr varsam med bruk av bilde i annan samanheng enn den opphavlege.

4.11 Vern om det journalistiske fotografiets truverd. Bilde som blir brukte som dokumentasjon må ikkje endrast slik at dei skaper eit falskt inntrykk. Manipulerte bilde kan berre akseptera som illustrasjon når det tydeleg kjem fram at det dreier seg om ein montasje.

4.12 For bruk av bilde gjeld dei same varsemdkrav som for skriftleg og munnleg framstilling.

4.13 Feilaktige opplysningar skal rettast og eventuelt blir beklaga snarast mogleg.

4.14 Dersom redaksjonen vel ikkje å forhåndredigere digitale meiningsutvekslingar, må dette opplystast på ein tydeleg måte for dei som har tilgang til desse. Redaksjonen har eit sjølvstendig ansvar for så snart som mogleg å fjerne innlegg som bryt med god presseskikk.

NRKs kommentar

4.14.A I NRK er “samtidig imøtegåelse” alltid same reportasje eller same nyhetssending/bulleteng. I lengre magasinsendingar/flater er “samtidig imøtegåelse” alltid tidsmessig nær opphavleg reportasje/sak.

4.15 Dei som har vorte utsett for angrep skal snarest mogleg få tilgang til tilsvær, med mindre angreip og kritikk inngår som ledd i ei løpende meiningsutveksling. Ha som krav at tilsvaret er av rimeleg omfang, held seg til saka og har ein sômeleg form. Tilsvær kan nektast der som ho rørte part, utan sakleg grunn, har avvist tilbod om samtidig imøtegåelse i same spørsmål. Tilsvær og debattinnlegg skal ikkje utstyrast med redaksjonell, polemisk replikk.

4.16 Vêr varsam med å lenke frå digitale utgåver til innhald som bryt med god presseskikk. Sørg for at lenker til andre medium eller publikasjonar er tydeleg merket. Det er god presseskikk å informere brukarar av interaktive tenester om korleis publikasjonen registrerer og eventuelt utnyttar bruken av tenestene.

NRKs kommentar

4.16.A NRK skal vere varsam med å lenke til ulovleg materiale på andre nettstader. Ved sitat i nyheitssak kan redaktør gjere unntak.

4.17 Dersom redaksjonen vel ikkje å forhåndredigere digitale meiningsutvekslingar, må dette opplystast på ein tydeleg måte for dei som har tilgang til desse. Redaksjonen har eit sjølvstendig ansvar for så snart som mogleg å fjerne innlegg som bryt med god presseskikk.

NRKs kommentar

4.17.A Redaksjonen skal vurdere/modtere kom- mentarer og debattinnlegg sna- rast mogleg.

“
*Ord og bilete er
mektige våpen.
Misbruk dei ikkje!*

NRKs språkreglar

Dei offisielle språka i NRK er norsk og samisk. NRK skal bidra til å styrke og utvikle desse språka. Minst 25 prosent av verballinnsлага i radio, fjernsyn og på nett skal vere på nynorsk.

1. Reglar

- 1.1. I nyheitssendingar og programinformasjon skal programleiarar og annonsørar bruke offisielt bokmål eller nynorsk. Redaktørene kan gjere unntak dersom det ikkje er i strid med reglane og retningslinjene nedenfor.
- 1.2. I andre sendingar og i nyheitsinnslag (reportasjar, rapportar, kommentarar, intervjuer osb.) kan dialekt brukast, også i riksdekkande sendingar, dersom det ikkje er i strid med reglane og retningslinjene nedenfor.
- 1.3. I distriktsendingane bør lokale talemål få godt rom.
- 1.4. Person- og stedsnamn, tal og teikn skal blir skrive og blir uttalt i samsvar med reglar og råd godkjent av Språkrådet.
- 1.5. NRK skal følgje reglane for offisiell rettskriving. Redaktørene kan gjere unntak dersom særlige sjangerkrav gjør det formålstenleg.

2. Retningslinjer

- 2.1. Språket skal vere tydeleg med naturleg betoning og munnleg setningsbygning.
- 2.2. Medarbeidarane bør vere konsekvente i bruken av ord- og bøyningsformer innanfor det enkelte innslag eller program.
- 2.3. Det bør ikkje brukast ord eller uttrykk som er lite kjente eller uforståelege for målgruppa.

2.4. Norske ord og uttrykk skal veljast i størst mogleg grad.

2.5. NRK skal avspegle mangfaldet i det norske språket, også når det gjeld dialektbruk og uttale farga av andre språk.

3. Råd

Godt språkfunksjonelt språk. Språket kan vere emosjonelt, sakleg, usakleg, provoserande, forsonande, korrekt, tøysete osb., men hensikta med språkbruken bør alltid vere klar.

Vår særleg oppmerksam på verkemiddel som:

- 3.1. tempo (talefart, pausar og pust)
- 3.2. frasering
- 3.3. setningsmelodi, klang og høgde
- 3.4. ordvalg og språkbilde
- 3.5. struktur og komposisjon
- 3.6. kroppsspråk og energi
- 3.7. stil og tone
- 3.8. personlegdom og naturlegdom

Verkemidla skal bidra til at språkbruken i NRK blir klar, kritisk og kreativ.

4. Ansvar

Redaktørene har ansvar for at språket i NRK er i samsvar med desse reglane.

Vedtatt på NRKs direktørsmøte 19. juni 2007.